

ความรู้ Knowledge (เผยแพร่)

แนวทางในการประเมินความสอดคล้องตามกฎหมาย และข้อกำหนดต่างๆทางด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินความสอดคล้องของกฎหมายและข้อกำหนดต่างๆทางด้านสิ่งแวดล้อม นับว่าเป็นข้อกำหนดข้อหนึ่งของมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม (ISO14001: 2004 ; ข้อที่ 4.5.2) ที่ยากต่อความเข้าใจ และมักใช้วิธีการที่ไม่เหมาะสม บทความนี้จะยกตัวอย่างวิธีการในการประเมินความสอดคล้องที่ทาง ช่อแนะนำด้านเทคนิคทั่วไปของมาตรฐานการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม(ISO 14004:2004)ได้แนะนำไว้ได้แก่

	4.5.2 การประเมินผลความสอดคล้อง Evaluation of compliance 4.5.2.1 Consistent with its commitment to compliance, the organization shall establish, implement and maintain a procedure(s) for periodically evaluating compliance with applicable legal requirements. The organization shall keep records of the results of the periodic evaluations. 4.5.2.1 ตรงกับความมุ่งมั่นขององค์กรในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมาย และข้อกำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ และคงรักษาไว้ซึ่งขั้นตอนปฏิบัติในการประเมินความสอดคล้องกับข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ องค์กรต้องจัดเก็บบันทึกผลของการประเมินไว้ 4.5.2.2 The organization shall evaluate compliance with other requirements to which it subscribes. The organization may wish to combine this evaluation with the evaluation of legal compliance referred to in 4.5.2.1 or to establish a separate procedure(s). The organization shall keep records of the results of the periodic evaluations. 4.5.2.2 องค์กรต้องประเมินความสอดคล้องกับข้อกำหนดอื่นๆ ที่องค์กรเกี่ยวข้อง องค์กรอาจจะทำการรวบรวมการประเมินผลนี้กับการประเมินความสอดคล้องกับกฎหมายที่กล่าวไว้ในข้อ 4.5.2a ข้างต้น หรือจัดทำขั้นตอนปฏิบัติต่างหาก องค์กรต้องจัดเก็บบันทึกผลของการประเมินตามรอบระยะเวลา
---	--

	● ข้อกำหนดนี้เป็นข้อกำหนด 4.5.1 เดิมของมาตรฐาน ISO14001:1996 ● ข้อสังเกต หากเป็นเรื่องที่สอดคล้องกับกฎหมายนั้นต้องทำเป็นระยะๆ แต่สอดคล้องกับข้อกำหนดอื่นๆข้อกำหนดมิได้บังคับให้มีการประเมินตามรอบเวลา (ซึ่งหมายถึงต้องกำหนดกรอบระยะเวลา ความถี่ไว้) ● ข้อควรระวัง เดิมการ monitor and measurement นี้เน้นเฉพาะกับค่าดัชนีวัดที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยยะ แต่ข้อกำหนดนี้ได้กล่าวเน้นในเรื่องการสอดคล้องกับกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหมายถึงประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมทั้งหมด(ทั้งมีและไม่มีนัยยะ Environmental aspect & significant aspect) ● แต่ท่านต้องมีหลักฐานการตรวจวัดเทียบกับกฎหมายที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่มีนัยยะ หรือไม่ เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการกระทำให้สอดคล้องกับกฎหมาย
	Audits: การตรวจประเมิน การตรวจประเมินโดยการเน้นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายโดยตรง โดยต้องแสดงหลักฐานในการกระทำตรวจประเมินโดยมีการเน้นกฎหมาย ที่ซึ่งอาจนำกฎหมายมาเป็นหัวข้อในรายการคำถาม หรือมีการระบุการตรวจสอบในรายพื้นที่ เช่น site tour ข้อดี : สามารถใช้ระบบการตรวจประเมิน ซึ่งประหยัดเวลาในการทวนสอบความสอดคล้องกับกฎหมายซึ่งอาจถูกมองข้ามหรือละเลย สามารถใช้บริการของผู้ตรวจประเมินภายในหรือผู้ตรวจประเมินจากหน่วยงานอิสระที่เราให้เข้ามาทำการตรวจประเมินความสอดคล้องกับกฎหมายเป็นการเฉพาะ จุดอ่อนของวิธีการนี้ : องค์กรจะต้องมั่นใจว่าผู้ตรวจประเมิน เหล่านั้นเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ข้อกำหนดต่างๆทางด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะของธุรกิจ และสภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นอย่างดี เพื่อป้องกันผลการประเมินผิดพลาด และมีอิสระอย่างพอเพียงในการระบุปัญหา ข้อควรระวัง : ต้องมีหลักฐานจากการตรวจประเมินที่แสดงให้เห็นว่าข้อกำหนดกฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆได้รับการทวนสอบในรายละเอียด ในแต่ละประเด็นที่

	เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อม
	Document and/or records review: การทบทวนเอกสารและ/หรือบันทึกต่างๆ อย่าลืมว่าในระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมได้มีการระบุว่าจะมีอะไรบ้างที่ต้องบันทึกอะไรบ้างที่ต้องส่งเอกสารให้ทางการ ดังนั้นจากบันทึกการสอดคล้องกับกฎหมายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมสามารถใช้เป็นหลักฐานในการยืนยันได้ โดยเฉพาะในกรณีที่มีการ monitor ค่าตรวจวัดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย การทบทวนผลการดำเนินการตามที่ระบุไว้ในเอกสารและ/หรือบันทึกต่างๆว่าได้มีการดำเนินการได้อย่างสอดคล้อง ครบถ้วนตามข้อกำหนดกฎหมาย หรือไม่ ซึ่งทางองค์กรต้องมีผู้ที่ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลต่างๆในรูปแบบของเอกสารและ/หรือบันทึกต่างๆที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และนำมาประเมินเปรียบเทียบกับกฎหมายตามรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ เช่น การทบทวนรายละเอียดในเอกสารการขออนุญาตการนำออกของเสียและสิ่งปฏิกูล (จ. 6) ตามที่ได้รับอนุญาตเปรียบเทียบกับ ปริมาณและประเภทของเสียและสิ่งปฏิกูลที่นำออก มาตรงกับที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ (ถ้าตรง ก็สอดคล้อง หรือ ถ้าไม่ตรง ก็มาสอดคล้อง เป็นต้น)
	Facility inspections : การตรวจสอบสาธารณูปโภค การตรวจสอบสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่ามีครบถ้วน สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ โดยผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานหรือผู้ที่รับผิดชอบในการดูแล บำรุงรักษาสาธารณูปโภค และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างเหล่านั้น ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบนั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภค สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และกฎหมาย โดยในการตรวจสอบนั้นจะต้องอ้างอิงตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายกำหนดไว้ บางส่วนอาจจะต้องไปแบบตรวจตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือบางส่วน

	อาจจะต้องแนวทางและวิธีการตรวจสอบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสีย , การตรวจสอบอุปกรณ์ป้องกันเหตุฉุกเฉินต่างๆ เป็นต้น
	Interview: การสัมภาษณ์ การสัมภาษณ์ผู้ที่นำกฎหมายไปประยุกต์ใช้หรือปฏิบัติตาม ว่าดำเนินการสอดคล้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยผู้ที่ทำหน้าที่ในการสัมภาษณ์ และให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ข้อกำหนดต่างๆ ทางด้านสิ่งแวดล้อม ลักษณะของธุรกิจและสภาพแวดล้อมขององค์กรเป็นอย่างดี เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ และตรงกับความเป็นจริงขององค์กร เช่น การสัมภาษณ์หัวหน้าหรือผู้จัดการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนำกฎหมายฯ มาประยุกต์ใช้ ว่าสอดคล้องตามกฎหมายหรือไม่ และบันทึกผลการสัมภาษณ์ไว้เป็นหลักฐานการอ้างอิงในการประเมินความสอดคล้องตามกฎหมาย แต่ผลจากการสัมภาษณ์ พุทธคุณจำเป็นจะต้องมีข้อมูลหรือหลักฐานต่างๆ ประกอบด้วย เพื่อเป็นการยืนยันผลการสัมภาษณ์
	Project Review การทบทวนโครงการ การทบทวนโครงการหรืองานที่ทำอยู่นั้นว่าสอดคล้องกับกฎหมายฯ ที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งอาจจะใช้จากการประชุมเตรียมการก่อนทำโครงการ หรือประชุมติดตามความคืบหน้าของโครงการ ว่ามีสิ่งใดในการจัดทำโครงการที่ไม่สอดคล้องกับกฎหมายฯหรือไม่ โดยพิจารณาทบทวนจากข้อมูลในการเตรียมการก่อนทำโครงการว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับกฎหมายฯ เรื่องอะไรบ้างและสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ ณ.เวลานี้สอดคล้องตามที่กำหนดหมายกำหนดหรือไม่ เช่น การใช้สารเคมี, การจัดการของเสียอันตรายที่เกิดขึ้น, วิธีการควบคุมหรือการปล่อยมลพิษต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น, และการจัดให้มีอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการตอบโต้ต่อสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้น รวมทั้งบุคลากรที่มีทักษะความรู้ ความสามารถตามที่กฎหมายกำหนดด้วย(ถ้ามี) คล้ายๆกับการทบทวนสถานะเริ่มต้นของ มอก .18001 ส่วนประชุมติดตามความคืบหน้าของโครงการ(ระหว่างโครงการ)นั้น เป็นการทบทวนผลการดำเนินการของโครงการว่าสอดคล้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่ เช่น การกำจัด

	ของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นในระหว่างการจัดทำโครงการ ว่าถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ เป็นต้น
	Routine sample analysis or test results and/or verification sampling/testing: การทดสอบ , การตรวจรับรองตัวอย่าง และผลการทดสอบ หรือผลการวิเคราะห์ตัวอย่างของ ค่าพารามิเตอร์ต่างๆเป็นประจำ โดยการนำผลการทดสอบ , ผลการตรวจรับรองต่างๆ หรือผลการวิเคราะห์ค่าพารามิเตอร์ต่างๆที่ทำการทดสอบหรือตรวจวัดตามแผนการตรวจวัดค่ามลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมทั้งที่องค์กรสามารถตรวจวัดได้เอง และที่องค์กรใช้หน่วยงานตรวจวัดภายนอกเข้ามาดำเนินการตรวจวัด เช่น ผลการตรวจวัดค่าพารามิเตอร์ต่างๆของน้ำทิ้ง, ฝุ่นละออง หรือไอระเหยสารเคมีที่ปล่อยออกขององค์กร มาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานตามที่กฎหมายฯ ที่องค์กรเกี่ยวข้อง ว่าสอดคล้องตามที่กำหนดไว้หรือไม่
	. Facility tour and/or direct observation: การสำรวจสาขารูปโภค และ/หรือจากการสังเกต การสำรวจสาขารูปโภคสภาพแวดล้อมต่างๆขององค์กร และ/หรือ จากข้อสังเกตต่างๆจาก ผู้เชี่ยวชาญที่มาจากบุคคลากรในองค์กรเอง หรือจากผู้มาตรวจเยี่ยม เข้าทำการสำรวจ/ตรวจสอบระบบสาขารูปโภคต่างๆขององค์กรว่าสภาพการทำงาน สมรรถนะภาพ หรือความพร้อมของระบบสาขารูปโภคต่างๆตามที่กฎหมายกำหนด แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับข้อกำหนดกฎหมายว่าสอดคล้องหรือไม่ ได้แก่ การสำรวจความพร้อมของระบบเตือนภัย หรืออุปกรณ์สำหรับการตอบโต้สถานการณ์สำหรับเหตุฉุกเฉินต่างๆ ได้แก่ ถังดับเพลิง , สายดับเพลิง, การทำงานของสัญญาณเตือนภัยต่างๆ , ปุ่มน้ำดับเพลิง หรือ ระบบไฟฟ้าสำรอง การสำรวจประสิทธิภาพการทำงาน หรือสมรรถนะภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบการกรองฝุ่นละอองหรือสารเคมีจากเครื่องกรองอากาศ รวมทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้ให้สามารถสอดคล้องกับกฎหมายทางด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยได้อีกด้วย เช่น การตรวจสอบบันจัน , รอก, ลิฟท์ , รถโฟล์คลิฟ, เครื่องจักรต่างๆ ,

	ระบบไฟฟ้า,สายดิน จะเห็นว่าวิธีการในการยืนยันการสอดคล้องกับข้อกำหนดกฎหมายและข้อกำหนดอื่นๆ สามารถกระทำได้หลากหลายวิธีการ และสามารถใช้อย่างหลายๆวิธีในการยืนยันการสอดคล้องกับข้อกำหนดข้อนี้ อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
--	--